

Ziemia Parczewska

Bielska Bł...
w Białej Podl...
DZIAŁ INFORMACJI, KULTURY
I WIEDZY O REGIONIE
ul. Warszawska 12a
21-500 Biała Podlaska

Wydanie świąteczne - grudzień 2001 r.

Szanowni Mieszkańcy Powiatu Parczewskiego

Święta Bożego Narodzenia i Nowego Roku to jedyne święta mające wybitnie rodzinny, chrześcijański charakter ze specyficzną polską i narodową tradycją, niepowtarzalną atmosferą i urokiem.

W wigilię Świąt Bożego Narodzenia zasiadamy w gronie rodzinnym do wspólnej wieczerzy, dzieląc się opłatkiem i składając sobie nawzajem życzenia. Wspominamy to przeżyliśmy, to co było dla nas dobre, cieszymy się z osiągnięć i sukcesów, ale wspominamy często chwile trudne a niejednokrotnie i bolesne.

Cieszymy się jednak najbardziej z tego, że możemy w tę świętą wigilijną noc być razem blisko siebie, że jesteśmy jedną rodziną na dobre i na złe.

Dziś samorządowy powiat - Ziemia Parczewska, to nasza mała ojczyzna, a my - mieszkańcy tej ziemi, tworzymy jedną wielką rodzinę, w życiu której są więc sukcesy i osiągnięcia, ale są też i problemy oraz trudności życia codziennego. Budowane są nowe ulice, chodniki, drogi, sale sportowe, modernizowane i rozbudowywane szkoły, urzędy itp. Ale są również upadające i likwidowane zakłady pracy, kryzys gospodarczy, brak możliwości pracy a więc i środków do życia w niejednej rodzinie.

Tajemnica Nocy Wigilijnej i zbliżający się Nowy Rok zawsze wzmacniają i wzbudzają w nas wszystkie wiary i nadzieje w nadejście lepszych, radośniejszych, pomyślniejszych i szczęśliwszych dni.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia i nadchodzącego Nowego 2002 Roku, pragnę więc przekazać wszystkim mieszkańcom Powiatu Parczewskiego oraz ich rodzinom i najbliższym jak najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia, rodzinnego ciepła oraz wszelkiej pomyślności. Życzę wzajemnego szacunku, zrozumienia i zgody.

Niech Nowy 2002 Rok przyniesie wszystkim spełnienie i realizację życiowych planów i zamierzeń.

Niech przyniesie słoneczne, radosne dni.

Starosta Parczewski
Adam Czarnacki

Boże Narodzenie 2001.

*Panie Boże pomóż nam
zebrać siły w trudny czas.*

*Byśmy mogli dalej żyć
wierząc w sens następnych dni.*

Chciej nam tę nadzieję dać.

Chciej nam dać!

Drodzy Parafianie

Ewangelia ukazuje Betlejem i tajemnicę Bożego Narodzenia jako miejsce zjednoczenia podzielonej ludzkości: wszyscy, do których dotarła wieść o narodzinach Mesjasza spieszą do tego jednego miejsca, gdzie narodziło się Dziecię. Pasterze i Magowie, chóry niebieskie i mieszkańcy ziemi. O Chrystusie powie Św. Jan, że przyszedł po to, aby rozproszone dzieci Boże zgromadzić w jedno. /J. 1 1,52 /

Chrystus stanie się ośrodkiem zbawczego zjednoczenia, głową odkupionej ludzkości. Rozbicie, które przyszło jako następstwo grzechu, zostanie przewyżczone mocą Miłości zstępującej od Boga.

Tej Mocy od Boga, życzymy wszystkim rodzinom naszej Parafii. Patronuje nam Matka Boża Parczewska, Królowa Rodzin. Oddajemy Jej szczególną cześć w Świętym Cudownym wizerunku, ozdobionym w ubiegłym roku papieskimi koronami. Życzymy, aby Maryja wypraszała rodzinom tę moc od Boga, do życia w jedności i miłości.

Życzymy, aby rodziny podjęły program życia wyznaczony przez Ojca św. na ten Nowy Rok - a programem jest - poznać Jezusa, kochać Jezusa i naśladować Jezusa. Proszę o przyjęcie tych Życzeń od proboszcza i wszystkich duszpasterzy Parafii przy Bazylice w Parczewie.

25.XII.2001r.

Ks. Paweł Denoruk

Powiat po trzech latach

Z dniem 1 stycznia 2002 roku mijają trzy lata, jak po 23 latach ponownie Parczew stał się siedzibą władz powiatu i Starostwa Powiatowego. Z tym dniem oficjalnie zafunkcjonowały samorządowe władze uchwałodawcze i wykonawcze nowego samorządu powiatowego.

Przed trzema laty podczas uroczystej sesji Rady Powiatu mówiłem: „Tereny obejmujące powiat parczewski są do siebie zbliżone pod wieloma względami, łączą je określone więzi i uwarunkowania społeczne, gospodarcze i kulturalne, ukształtowane na przestrzeni dziejów, co daje gwarancję dobrego funkcjonowania powiatu i realizacji ustawowych zadań na rzecz samorządowej wspólnoty powiatowej.”

Podstawowym celem odrodzonego samorządu powiatowego było ponowne zintegrowanie

mieszkańców miasta i gmin, władz samorządowych poszczególnych gmin na rzecz rozwoju powiatu.

Dla mnie osobiście sprawa integracji i dobrej współpracy gmin na rzecz rozwoju powiatu była i jest podstawowym celem i zadaniem. Właściwe, rozsądne postrzeżenie i godzenie potrzeb miasta jako siedziby Starostwa, a więc władz samorządowych powiatu i potrzeb oraz aspiracji gmin tworzących powiat, ma dla mnie jako osoby odpowiedzialnej za funkcjonowanie i rozwój powiatu, szczególne znaczenie.

Dobra współpraca ze wszystkimi samorządami to gwarancja rozwoju powiatu, to dobra wizytówka do kształtowania i postrzegania wizerunku powiatu jako całości na zewnątrz.

Rozpoczęcie funkcjonowania samorządu powiatowego nastąpiło w momencie wpro-

wadzenia zmian systemu opieki zdrowotnej, ubezpieczeń społecznych, reformy systemu edukacji a więc tych sfer usług publicznych, które mają istotne znaczenie dla każdego mieszkańca gminy i powiatu.

To właśnie, między innymi poprzez funkcjonowanie tych dziedzin życia społecznego, mieszkańcy oceniają i postrzegają działalność samorządów, które jednak na wprowadzone zmiany nie miały żadnego znaczącego wpływu.

Oceniając dziś okres trzech lat funkcjonowania samorządu powiatowego możemy śmiało powiedzieć, że powstanie powiatu parczewskiego w sposób jednoznacznie pozytywny przyczyniło się do zauważalnego rozwoju miasta Parczewa i poszczególnych gmin w wielu dziedzinach życia społecznego, za które bezpośrednio odpowiadają władze samorządowe powiatu.

Możemy tak mówić pomimo powszechnie znanych problemów i trudności gospodarczych skutkujących likwidacją zakładów pracy, ciężką sytuacją rolników, wzrostem bezrobocia i ubożenia społeczeństwa.

Realizując zadanie stojące przed samorządem powiatowym w ramach dobrze pojętej współpracy z władzami samorządowymi miasta i poszczególnych gmin udało się zrealizować wiele zadań, wiele inwestycji uwzględniając potrzeby miasta, obchody 600-lecia jego powstania z potrzebami samorządów gmin.

Do najważniejszych najistotniejszych zadań zrealizowanych i sfinansowanych przez władze samorządowe powiatu tylko w latach 2000/2001 należą:

- nawierzchnie asfaltowe na drodze Uścimów – Zienki, w Jeziorze i w Milanowie,
 - chodniki w Sosnowicy i w Milanowie.
- Wartość inwestycji drogowych w latach 2000-2001 wyniosła 1214 tys. złotych.
- W zakresie innych inwestycji to między innymi:
- wybudowanie i oddanie do użytku nowoczesnej hali sportowej przy Centrum Kształcenia Ustawicznego w Parczewie – rok 2000 r.,
 - remont i modernizacja sali gimnastycznej, łącznie z przebudową dachu, w LO Milanów – 2001 r.,
 - budowa przyłącza kanalizacyjnego i wodociągowego do LO Parczew – 2001 r.,

Istotnym czynnikiem, który wniósł duże ożywienie aktywności kulturalnej na szczeblu powiatu było utworzenie Powiatowej Biblioteki Publicznej – Centrum Kultury, zintegrowało to środowiska gminne poprzez realizację wielu wspólnych przedsięwzięć. Kto przed powstaniem powiatu znał takie zespoły jak: „Wrzeciono” z Podedwórze, „Kukulki” z Paszenek, czy „Kalina” z Jabłonia, biorące dziś z powodzeniem udział w wielu festiwalach, nie tylko w kraju. Dwukrotnie w latach 2000 – 2001 zespoły z powiatu parczewskiego brały udział w Festiwalu Kultury Polskiej w Wilnie „Kwiaty Polskie”.

Oceniając reformę samorządową przez pryzmat naszego powiatu możemy więc mówić o wyraźnym ożywieniu samorządności

Powiat po trzech latach

W zakresie drogownictwa:

- wybudowanie nowych chodników z kostki brukowej wzdłuż Al. Jana Pawła II;
- chodników przy Al. Zwycięstwa;
- chodników przy ul. Kolejowej i Polnej;
- odbudowanie ulicy Piwonii – stabilizacja i nawierzchnia asfaltowa;
- zmodernizowanie ulicy Ogrodowej – nowe chodniki i nawierzchnie;
- odbudowa ulicy Mickiewicza na odcinku od Al. Jana Pawła II do ulicy Ogrodowej – nawierzchnia asfaltowa i chodniki;
- odbudowa drugiego odcinka ul. Mickiewicza – stabilizacja i nawierzchnia asfaltowa;

- modernizacja stołówki i świetlicy w ZSR Jabłoń – 2001 r.,
- budowa kolektora ciepłowniczego i wykonanie elewacji szkoły wraz z wymianą znacznej części stolarki w ZSR Jabłoń – 2000 r.,
- modernizacja budynku przy ul. Bema na siedzibę Powiatowego Urzędu Pracy.

Bardzo dużą inwestycją Samorządu Powiatowego jest trwająca modernizacja budynku SPZOZ Parczew z przeznaczeniem na Oddział Intensywnej Terapii i Szpitalny Oddział Ratunkowy. Pełne zakończenie tej inwestycji nastąpi w pierwszym półroczu 2002 roku.

przejawiającym się w zaangażowaniu społecznym w wielu dziedzinach życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego.

Reasumując realizację wielu zadań jakie należą do kompetencji samorządu powiatowego i jego osiągnięć możemy stwierdzić, że poczucie odpowiedzialności za rozwój społeczności lokalnej jaką stanowi powiat stało się faktem. Doprowadzenie przez zarząd powiatu do wydania własnej gazety – miesięcznika „Ziemia Parczewska”, świadczy także o woli podkreślenia własnej tożsamości i samorządności. Jest to także jeszcze jeden z istotnych sukcesów samorządu powiatowego.

Kolędy i pastorałki parczewskie

Od zapomnienia całkowitego uratował stare kolędy i pastorałki ludowe śpiewane przez mieszkańców regionu parczewskiego Gminny Ośrodek Kultury w Jabloniu z siedzibą w Paszenkach. W 1979 roku, GOK zorganizował pierwsze spotkanie choinkowe, podczas którego odtworzono bożonarodzeniowe zwyczaje ludowe i zaśpiewano powszechne jeszcze przed II wojną na wsi parczewskiej kolędy i pastorałki. Impreza tak się spodobała, że od tam, co roku, GOK w Paszenkach organizował takie świąteczne spotkania.

Po reaktywowaniu powiatu parczewskiego w 1999 roku imprezę wzięła pod swoje opiekuńcze skrzydła Powiatowa Biblioteka Publiczna-Centrum Kultury. Powiatowe Prezentacje Kolęd i Pastorałek zorganizowano po raz pierwszy w 2000 roku. Miejscem prezentacji były oczywiście Paszenki, a wzięły w nich udział 4 zespoły kolędnicze: młodzież z Paszenek zaprezentowała „Krakowiaka”, zespół z Gęsi przypomniał zwyczaj chodzenia z gwiazdą, Kolano zaprezentowało „Jaselka” a zespół „Kalina” z Jabłonia - najpiękniejsze polskie kolędy.

Kolejne, drugie prezentacje tradycji ludowej oraz promocji kultury parczewskiej wsi, PBP-CK zorganizowało w lutym 2001 roku także w

Paszenkach. Imprezę pod hasłem „Hej kolęda, kolęda” (rozpoczął zespół „Jarzębina”) z Paszenek przypominając dawny zwyczaj Koladników. Starsi widzowie ze wyruszeniem, młodzi z zaciekawieniem, obejrzeni jak to w noc wigilijną, po spożytej w gronie rodzinnym wiecerzy, dzieci, młodzież i dorośli chodzili razem od chaty do chaty, śpiewając pod oknami sąsiadów kolędy i pastorałki. Odwiedzani gospodarze zapraszali do domu, obdarowując śpiewających: bogatsi pieniędzmi, a biedniejsi częstowali „koladnikami”, tj. ciastem chlebowym nadziewanym makiem, suszonymi owocami lub jagodami. Specjalnie na imprezę w Paszenkach przygotowane „koladniki” smakowały wybornie.

W dalszej części prezentacji dziewczęcy zespół ludowy „Kukulki” wykonał stare kolędy i pastorałki, śpiewane przez ich babcie i prababcie w Paszenkach, a zespół „Kalina” z

Jabłonia - kolędy polskie. Z kolei zespół „Wrzeciono” z Podedwórze przypomniał kolędy staropolskie w wykonaniu chóralnym. Prezentacje zakończył występ orkiestry dętej OSP w Milanowie, która przepięknie zagrała kolędy, jakie śpiewamy dziś przy wieczorze wigilijnym w naszych domach.

Następne, trzecie już spotkanie z kolędą, zaplanowaliśmy w dwa dni stycznia 2002 roku. 5 stycznia zespoły ludowe zaprezentują się w GOK w Paszenkach, a 6 stycznia prezentacje odbędą się w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Parczewie. Postanowiliśmy bowiem pokazać piękno ludowej tradycji szerszej publiczności.

Już dziś zapraszamy wszystkich mieszkańców miasta i powiatu na spotkanie z kolędą i pastorałką. „Hej kolęda, kolęda”.

GRUDNIOWE WSPOMNIENIA

W moich najdawniejszych, dziecinnych jeszcze wspomnieniach, grudzień kojarzy się zawsze ze śniegiem. Istotnie, dawniej zimy jakoś bardziej obfitowały w śnieg, którego w grudniu, już zazwyczaj nie brakowało. Dzieciarnia cieszyła się podobnie jak dziś, natomiast dorośli mieli ze śniegiem nieco inne niż obecnie proibierny.

Przed wszystkim nie odśnieżało się dróg, zwłaszcza wiejskich, a także tych wiodących do miasta. Zasypało śniegiem, zawiało - trudno. Koń przejdzie, sanie jakoś przeciągnie, a potem śnieg się „ujeździ”. Trzeba wiedzieć, że kiedyś każdy gospodarz oprócz konnego wozu, oczywiście drewnianego, z kołami na obręczach, posiadał jeszcze sanie, którymi jeździł do lasu czy do miasta, gdy wozem się nie dało jechać po kopnym śniegu. Samochodu ani traktora na wsi nikt nie miał. W mieście zresztą, tak samo. Na przykład w Parczewie wszystkie istniejące przed wojną auta dosłownie można było policzyć na palcach. Oczywiście sanie jechały cicho, toteż w celu ostrzegania idących pieszo, przy uprząży obowiązkowo

musiał znajdować się dzwonek bądź tzw. janczary, czyli cały zespół dzwonek. Od grudnia zatem na drogach co chwila dawał się słyszeć wesóły odgłos dzwonek. A sanie były różne. Jedne zwykłe, pojedyncze, o długich płozach, inne zaś podwójne, składające się z dwojga krótszych sanek, sprzężonych łańcuchami. Można je było skracać albo wydłużać, podobnie jak wóz. Takie sanie u nas nazywały się „zajdki”.

Go prawda w grudniu śnieg nie był jeszcze zbyt głęboki, niemniej na drogach zazwyczaj panowała już sanna.

Ale grudzień to przecież nie tylko znamionujący wejście zimy śnieg. W moich wspomnieniach śnieg stanowi raczej tło do innych grudniowych rzeczy i spraw, takich jak choinka oraz święta Bożego Narodzenia. Nie chodzi tu może o same święta, występują one bowiem dopiero pod koniec grudnia, ale o okres przedświąteczny, który przebiegał trochę inaczej niż dziś, a przez dzieci lubiany był szczególnie.

Początek grudnia to adwent. Wesel, tańców ani żadnych zabaw nie było. Rano w kościele odprawiały się roraty. W domu zwykle znajdowała się już przyniesiona przez organistę pacuszka opłatków z wyobrażającą szopkę opaska. W szkole na lekcjach śpiewu uczono kolęd, których oficjalnie jeszcze się nie śpiewało, a na lekcjach robót wykonywane były ozdoby choinkowe.

Trzeba wiedzieć, że dawniej, 60-70 lat temu, choinka wyglądała całkiem inaczej. Nie to, że nie było choinek sztucznych, które i dziś nie przez wszystkich są uznawane. Chodzi o to, że ozdoby na choinkę sporządzało się kiedyś samemu. Dziewczeta, chłopcy prześcigali się w wykonywaniu różnych wielobarwnych łańcuchów, błyszczących gwiazd, koszyczków, pajacyków, aniołków. Jako materiał służyły wydmuszki z jajek, słomki i srebrzysty anioł po czekoladkach. W sklepach można było kupić glansowany papier w rozmaitych kolorach, gładką, albo marszczoną bibułę, a także namalowane na papierze główki brodatych mikołajów, pajacyków i skrzydlatych aniołków, które przyklejało się do sporządzonych z papieru i bibulek postaci. Spotykało się też w sklepach gotowe ozdoby, a nawet bombki, lecz mało kto je kupował, jako że były drogie.

Natomiast obowiązkowo należało kupić przynajmniej kilkanaście małych choinkowych świeczek, które drucikiem bądź w specjalnych blaszanych lichtarzykach przymocowywało się do gałązek. Takie świeczki zapalało się z oszczędności jedynie na krótko, i to ostrożnie, by nie spalić całej choinki. Cóż, przed II wojną, nie tylko na wsi, ale i w samym Parczewie nie było elektrycznego światła.

Z początkiem grudnia, albo wcześniej, już w listopadzie, zaczynali swoje przygotowania kolednicy. Po wsiach powstawały dziecięce, jak również młodzieżowe zespoły kolednicze, które szły do chodzenia „po kole-

Wieczór wigilijny

Wieczór gwiazdy zapalił
nad dachami miasteczka
mróz kolędy wydzwania
na srebrzystych dzwoneczkach

Srebro sypie się z nieba
na ulice i rynek
w oknach tańczą świetelka
rozjarzonych choinek

Noc ciemnieje nad światem
dzwon w oddali uderza
w domach siano, opłatek,
wigilijna wieczerza

Cienie błądzą w podwórzach
skrzypią kroki na śniegu
to Maryja i Józef
wciąż szukają noclegu

Apolinary Nosalski

A przy łączce zielonej

A przy łączce zielonej
Prześlicznej lelij
Chwała Tobie Najwyższemu
na cały świat płynie

W pokoiku różowiku
Gdzie Panna mieszkała
Tak mięczkała rozmawiała
Ze zbawicielem Panem

Przyszło do niej
przyszło do niej
Z nieba aniołatko i skazało
Zwiastowało jako pacholatko

I wzięła go za rączkę
Wywiedła na łączkę
Wylamała parę lewiaty
Dala Jemu rączkę

A na tej łączce zielonej
pasterze bywali
i pytali się Maryji
Jak się tu dostali.

(ludowa kolęda z okolic Paszensek, gm. Jabłoni)

dzie”. A więc młodsi, dziesięcioletni chłopcy przygotowywali się do chodzenia “z Gwiazdą”, nieco starsi “z kozą” lub “z koniem”. Dziewczynki, zwłaszcza młodsze, chodziły “ze żłobkiem” albo “z krakowskim, weselem”. Do tego należało przygotować konieczne rekwizyty, jak gwiazdę, żłobek, imitację kozy czy konia, odpowiednie stroje, a także trzeba było nauczyć się przynajmniej porządnego zaśpiewania kilku kolęd i wyrecytowania tekstu powinszowań, bo inaczej ludzie mogli wyśmiać i do izby byle jakich koledników nie wpuścić.

Niektóre grupy prezentowały krótkie pastorałkowe inscenizacje, w których obok “kozy” czy “konia,” występował również “anioł”, “diabeł” i “żyd”. W przygotowaniach pomagali nie-raz nauczyciele. Uzbierany dochód, choć niezbyt duży, był potem przeznaczany na jakiś społeczny cel, na książki do wiejskiej biblioteki czy na szkolną wycieczkę.

Jednego wieczoru, chyba w Trzech Króli, zawitał do mojej wsi duży zespół koledników z Herodem, dziś już nie pamiętam, skąd. Występował oczywiście król Herod wraz z marszałkiem dworu i rycerzami, żyd, anioł, diabeł, a nawet śmierć z kosą. Odgrywali całe przedstawienie. Wszystkie teksty mówione były wierszem. Przez wieczór w paru zaledwie zamożniejszych domach występowali. Taki zespół powstawał w okolicy bardzo rzadko, wymagało to bowiem dość dużych przygotowań oraz dłuższego uczenia się, zatem i trudniej znaleźć było chętnych.

Kolednicy zaczynali swoje wędrówki po domach od drugiego dnia świąt i chodzili co wieczór przez cały okres świąteczny, czyli do Trzech Króli, nie dłużej.

Oczywiście jako dwunastoletni chłopak sam także chodziłem - w zespole koledniczym „z kozą”. W moich wspomnieniach do dziś pozostał zimowy wieczór, skrzypiący pod nogami śnieg i nasze rozradowane, pobrzmiwające odrobiną niepewności głosy: w tym domu przyjmą? Nie przyjmą?

Apolinary Nosalski

Wigilia

Mała plamka , w szronie co jak śniegiem
Krył od wewnątrz okno w Twojej chacie
Wychuchana dziecięcym oddechem
By na niebie ujrzeć pierwszą gwiazdkę

W rogu zboża snop, albo choinka
Obwieszona ozdobami ze słomy
Papierowy łańcuch, świeczek kilka
Siana garstka, pod obrus włożona

Na talerzu potrawy postnika
Pływające w barszczu z grzybów uszy
Ryb rodzaj było zwykle kilka
A matula smażyła racuchy....

W misie kutia albo z makiem kluski
Kompot z suszu jesiennych owoców
I opłatek swoją bielą błyszczał
Najważniejsza potrawa tej nocy

Bral go w ręce ojciec, albo matka
Rozdzielając wśród obecnych wszystkich
Z życzeniami , by cała gromadka
Żyła w zdrowiu i w czasach pomyślnych

Potem wszyscy siadali do stołu
A dzieciaki szukały prezentów
I kolędy śpiewane pospołu
Choć to dawno, lecz dobrze pamiętam

Droga śnieżna wiodła na Pasterkę
Bo był zwyczaj w tą noc wielbić Boga
A janczarów dzwonki gdzieś odległe
Niosły dźwięki hen, po polnych drogach

Kościół licznym tłumem napelniony
Woń kozuchów i kadzidel dymy
Śpiew powszechny, w swej mocy ogromny
Wieścił światu Boże Narodziny!

Potem powrót, śnieg skrzypi pod płożą
W bieli pola snują się postacie
Oszroniony koń parska wesoło
A w oddali błyszczą okna w chacie

Dziś nie słyhać janczarów przy saniach
Śniegu nawet brakuje tej nocy
Tylko obraz w dziecięcych wspomnieniach
Pozostaje w swej niezmiennej mocy!

Tadeusz Zaorski

Kolędnicy

Gdzieś w wspomnieniach odległych, z przed laty
Plynie obraz dawno zapomniany
Śnieg kozuchem okrył wiejskie chaty
Dzwoni dzwonek przy saniach drewnianych...

Gdy mrok wczesny niebieską poświatą
Kryje przestrzeń, po horyzont siwy
Wiejską drogą, pośród zasp przetartą
Kolędnicy niosą dzieciom dziwy

Gdy przed domem staną z starą pieśnią
Zwiastując Narodziny Boga
To zaprosi gospodarz z radością
Drzwi uchyli u swej chaty proga

Duża gwiazda na drążku niesiona
W kolorowe ozdoby przybrana
Świeczką wewnątrz zgrabnie podświetlona
Wokół osi swojej obracana....

Płyną kolęd wśród ciszy melodie
O pasterzach, królach przy stajence
O aniołach śpiewających glorie
O dzieciątku w ubogiej sukience...

Potem będą przedstawień obrazy
Groźny Herod w złocistej koronie
Diabeł kusi i rozdaje razy
Anioł z Żydem sprzeczącą się godnie...

Śmiechu pełno i radości tyle
Dzieciom oczy się jarzą błyszczące
Starzy także wspominają mile
Swe z kolędą wędrowki po wiosce

Gospodyni częstunek szykuje
Placków, ciastek, lakoci wybranych
Takich spotkań dziś się nie widuje
To baśń tylko w świecie zapomnianym

Ale czasem w zimowe wieczory
Gdy me myśli przykryje sen błogi
To w marzeniach z dawnych czasów pory
Idę z gwiazdą poprzez wiejskie drogi.

Tadeusz Zaorski

Wiersze
Świąteczne

Jak minął rok 2001

Na pytanie to odpowiadają burmistrz Parczewa i wójtowie gmin powiatu parczewskiego:

Stanisław Mroczek

Burmistrz miasta Parczewa:

Reforma samorządowa z roku 1990 spowodowała, że w dużej mierze my sami decydujemy o kierunkach rozwoju Parczewa. W ostatnich latach zrobiliśmy wiele, by poprawić warunki życia mieszkańców miasta.

Wykonaliśmy ważne inwestycje proekologiczne:

- budowę kotłowni miejskiej i sieci ciepłowniczej umożliwiającej likwidację znacznej liczby kotłowni lokalnych,
- oddanie do użytku nowoczesnej oczyszczalni ścieków,
- rozbudowę infrastruktury sanitarnej,
- rozbudowę sieci wodociągowej.

Poprawiliśmy zdecydowanie stan dróg i chodników w mieście. Miało to duży wpływ na organizację ruchu. Najważniejsze inwestycje w tym zakresie to:

- oddanie do użytku dwupasmowej ulicy Aleje Jana Pawła II,
- przebudowa ulicy 11 Listopada,
- odbudowa ulicy Kolejowej,
- budowa nowych chodników z kostki brukowej.

Zrobiliśmy wiele by uporządkować centrum miasta. W tym celu:

- wyremontowaliśmy halę staromiejską,
- przenieśliśmy targowisko miejskie z ul. Żabiej na Ogrodową,
- wymieniliśmy linie energetyczne,
- wykonaliśmy modernizację parku miejskiego.

Duże zmiany zanotowaliśmy w oświacie. Zakończono inwestycję „Rozbudowa i modernizacja byłej Szkoły Podstawowej Nr 2 w Parczewie”. Pozwoliła ona na stworzenie dobrych warunków do nauki dzieciom i młodzieży, odciażyła to znacznie inne szkoły umożliwiając utworzenie jednego prężnego gimnazjum.

W nowej Szkole Podstawowej nr 1 w Parczewie przy ul. 11 Listopada 90 odbyła się uroczysta inauguracja roku szkolnego 2001/2002.

W ostatnim okresie znaczne środki przeznaczyliśmy na remonty szkół i przedszkoli prowadzonych przez gminę. Wykonaliśmy:

- remont kapitalny Przedszkola nr 1 w Parczewie,
- wymianę dachu sali gimnastycznej Zespołu Szkół nr 1,
- remonty podłóg na korytarzach w Zespołach Szkół Nr 1 i Nr 2,
- przyłącza ciepłownicze dla wszystkich szkół i przedszkoli w mieście.

Urządziliśmy dwie pracownie komputerowe umożliwiające również korzystanie z internetu.

Wsparliśmy: budowę sali sportowo - widowiskowej w Centrum Kształcenia Ustawicznego i budowę obiektów dydaktycznych Zakładu Doskonalenia Zawodowego z Lublina przy ul. Harcerskiej i Polnej w Parczewie. W roku 2000 zakończyliśmy remont kapitalny Parczewskiego Domu Kultury. Stworzyliśmy dobre warunki do pracy kół zainteresowań i zespołów. Zorganizowaliśmy galerię, w której

cały miesiąc przygotowujemy nowe wystawy. Przedstawiliśmy szeroką ofertę zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.

Wykonaliśmy też wiele prac modernizacyjnych na stadionie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Parczewie. Po wykonaniu tegorocznych inwestycji stworzyliśmy tam doskonale warunki do uprawiania sportu oraz organizacji imprez rekreacyjno - sportowych i kulturalnych.

Z dumą możemy mówić o kalendarzu stałych imprez, który realizujemy od kilku lat. Cieszą się one bardzo dużym zainteresowaniem mieszkańców i co roku mają wyższy poziom. Są doskonałą okazją do prezentacji naszych twórców i zespołów. Dają też możliwość oglądania na żywo artystów i zespołów znanych z ekranów telewizyjnych. Są też dobrą formą promocji naszego miasta.

Ważną dziedziną naszej działalności jest współpraca z zagranicą. W roku 1998 podpisaliśmy umowę o współpracy z francuskim miastem Bressuire. Oceniamy ją bardzo wysoko. Duża grupa mieszkańców Parczewa, w tym wielu młodych odwiedziła zaprzyjaźnione miasto. Nawiązana została wymiana kulturalna i sportowa. Liczymy też na owocną współpracę gospodarczą.

W uznaniu zasług w dziedzinie szerzenia partnerstwa między środowiskami lokalnymi różnych krajów oba miasta otrzymały „Złotą Gwiazdę Miast Bliźniaczych” przyznaną przez Komisję Europejską z Brukseli.

Jubileusz 600-lecia Parczewa była dobrą okazją do promocji naszego miasta wydaliśmy album i monografię Parczewa, okolicznościowe widokówki i medal okolicznościowy. Rada Miasta ustanowiła odznakę „Zasłużony dla Parczewa” i przyznała je pierwszej grupie osób. Stworzyliśmy wreszcie stronę internetową prezentującą miasto.

Henryk Czech

Wójt gminy Dębowa Kłoda:

W 2001 roku gmina realizowała na rzecz społeczności lokalnej szereg inwestycji, w tym w zakresie ochrony środowiska, oświaty, zaopatrzenia wsi w wodę, budowy dróg gminnych.

W zakresie ochrony środowiska głównym zadaniem była budowa wysypiska odpadów komunalnych w Lubiczynie. Wysypisko to służyć będzie zaspokojeniu potrzeb składowania odpadów także gminom Podedwórze i Sosnowica. Budowę wysypiska realizowaliśmy w cyklu dwuletnim. Ogólny koszt budowy wyniósł 2,7 mln zł., w tym II etap realizowany w bieżącym roku kosztował 1,541 mln zł. Obecnie wysypisko przygotowywane jest do eksploatacji.

W zakresie: inwestycji oświatowych - gmina prowadzi budowę gimnazjum w Dębowej Kłodzie z salą gimnastyczną i kompleksem boisk sportowych. Budowę szkoły rozpoczęto w 2000 roku, a termin oddania jej do użytku określono na koniec sierpnia 2002 roku. W 2000 roku wykonano stan surowy budynku, a

do końca bieżącego roku wykonano tynki i podłogi, stolarkę okienną i drzwiową oraz instalacje elektryczne wewnątrz budynku, a także płytę główną boiska do piłki nożnej wraz z bieżnią sportową i większość boisk towarzyszących. Inwestycja ma kosztować 3,750 mln zł, do dziś wydano z tej kwoty 2,031 mln zł.

W zakresie zaopatrzenia wsi w wodę - w roku bieżącym przekazaliśmy do użytku wodociąg w miejscowości Białka o długości sieci 9,4 km i przyłączy - 5 km. Wodociąg zaopatrza 179 odbiorców indywidualnych oraz funkcjonujące w Białce ośrodki wypoczynkowe. Koszt budowy sięgnął 0,5 mln zł.

W zakresie budowy dróg - w 2001 roku droga o długości 550 m we wsi Stępków otrzymała nawierzchnię bitumiczną.

Gmina zrealizowała w bieżącym roku także remonty i naprawy m.in. budynków szkolnych w Uhninie i Kodeńcu, dróg gminnych (poprzez ich żużlowanie), remont i dobudowę oświetlenia ulicznego oraz uporządkowanie plaży nad Jez. Białka.

Realizacja przedstawionych wyżej zadań była możliwa dzięki zaangażowaniu środków własnych z budżetu gminy oraz pozyskaniu środków zewnętrznych, w tym z Banku Światowego i Urzędu Kultury Fizycznej i Sportu, Kontraktu dla Województwa Lubelskiego, Europejskiego Funduszu Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Starostwa Powiatowego w Parczewie oraz dotacji i subwencji z budżetu państwa.

Z rozlicznych działań w sferze kultury podejmowanych przez Gimny Ośrodek Kultury i Oświaty w Dębowej Kłodzie chciałbym wymienić: udział dziecięcej grupy „Muszelki” ze spektaklem „Mały lord” w Powiatowym Przeglądzie Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych w Milanowie oraz prezentacje dla uczniów szkół w Dębowej Kłodzie i Kodeńcu, konkurs plastyczny „Polska tradycja Wielkanocna” dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów z podsumowaniem i ekspozycją w GOK, zawody wędkarskie dla dzieci i młodzieży szkolnej na zbiorniku retencyjnym w Mostach, wieczór andrzejkowy dla młodzieży z gimnazjum. GOK pomagał również w tegorocznej uroczystości w Lasach Parczewskich.

Tomasz Matczuk

wójt gminy Jabłoń

Bieżący rok był rokiem przygotowań pod ważne zadania inwestycyjne, które pilnie trzeba wykonać w gminie w najbliższych latach. Myślę tu przede wszystkim o infrastrukturze komunalnej. Spośród 1200 gospodarstw rolnych w gminie tylko niewielka część korzysta dziś z dobrodziejstw cywilizacyjnych - bieżącej wody w kranach i kanalizacji. Tylko dwie wsie w gminie, Jabłoń i Dawidy, mają wodociąg. Tylko 137 gospodarstw podłączonych jest do sieci kanalizacyjnej z gminną oczyszczalnią ścieków w Jabloniu.

- To specjalne polecenie obejmowało - wyjaśnia ks. Andrzej - przede wszystkim ustalenie granic nowej parafii, wydzielenia jej z terenu parafii - matki, a także ustalenie miejsca, na którym stanąłby nowy kościół parafialny. W praktyce oznaczało to rozmowy z proboszczami sąsiednich parafii, np. w Siemieniu, Milanowie, Tyśmienicy i z wiernymi koncentrując się na pytaniu - czy i które wsie z sąsiednich parafii chciałyby należeć do nowej placówki parceuskiej. Po tych rozmowach okazało się, że nowa parafia obejmować będzie południowo-zachodnią część parceuskiej parafii pw. Św. Jana Chrzciciela, bez sięgania po wsie z sąsiednich parafii. W rozmowach z wiernymi ustaliliśmy też miejsce budowy nowej świątyni okolice ronda przy Al. Jana Pawła II. Propozycje te zaakceptowały władze Kurii Diecezjalnej, swoją opinię przedstawiły też władze Parczewa i na ich podstawie Ks. Biskup erygował w dniu 2 kwietnia 2000 roku nową parafię w Parczewie.

List Ks. Biskupa do wiernych parafii pw. Św. Jana Chrzciciela o utworzeniu nowej parafii odczytano na wszystkich mszach w Bazylice parceuskiej w dniu 26 marca 2000 r.

- Zaskoczyło mnie pozytywnie wezwanie nowej parafii Opatrzności Bożej - mówi ks. Andrzej. Ks. Biskup napisał, że czyni tak na prośbę ks. Infułata Marczyka i moją - nowego proboszcza. A my z ks. Infułem na ten temat nie rozmawialiśmy i o taki tytuł nie wnioskowaliśmy. Uznaliśmy więc wezwanie za znak własnie Bożej Opatrzności nad nową parafią, od pierwszych chwil jej istnienia...

W nowej parafii wszystko jest pierwszy raz. Pierwszym dokumentem wydanym nowej parafii był dekret Ks. Biskupa mianujący jej proboszczem ks. Andrzeja Biernata z dniem 17 marca 2000 r. A wraz z nominacją nowy proboszcz otrzymał obowiązek „aplikowania” Mszy św. za parafian oraz prowadzenia ksiąg parafialnych, jeszcze w kancelarii w Bazylice. Ale już powstawała tymczasowa świątynia parafialna - kaplica przy Al. Jana Pawła II

14 marca dwaj parafianie Marian Pula i Leszek Niewiadomski rozpoczęli prace przy budowie kaplicy. W drodze zamiany gruntów między miastem a parafią pw. Św. Jana Chrzciciela nowa parafia otrzymała do swojej dyspozycji teren o pow. 2,60 ha. I właśnie tu powstał nowy Dom Boży. Tempo robót przy budowie kaplicy było wspaniałe. 15 marca gotowe: już były wykopy pod fundamenty, dzięki pomocy uczniów z CKU. A 5 kwietnia Bogusław Panasiewicz - właściciel firmy budowlanej z Parczewa, rozpoczął montaż konstrukcji stalowej na kaplicy. Już 30 maja 2000 r. odbyło się poświęcenie kaplicy pw. Opatrzności Bożej przez Ks. Biskupa Jana Wiktora Nowaka. W pierwszej Mszy św. w nowej kaplicy uczestniczyli tysiące wiernych nowej parafii...

Budowa zaprzętała czas proboszcza ks. Andrzeja, a życie wypełniało zapisami pierwsze karty Kroniki Parafialnej. Pierwszym kronikarzem parafii został mgr Witold Parafiniuk. Odnotowano na nich pierwszy chrzest w parafii - 9 kwietnia 2000 r., jeszcze w Bazylice. Nowym członkiem wspólnoty parafialnej został Jakub Jan Chłczuk, syn Bożeny i Andrzeja. Pierwszy związek małżeński w historii parafii zawarli 29 kwietnia 2000 r. Ewa Sankowska z Lasek i Dariusz Zawadzki z Piaseczna. Życie ma swój kres. Pierwszy w parafii pogrzeb miał miejsce 3 kwietnia ur. Pochowano wówczas Elżbietę Włoszek z Glinnego Stoku.

Wypisując z „Kroniki” pozostałe pierwsze informacje z życia parafii pw. Opatrzności Bożej. Pierwszym organistą, dbającym o oprawę muzyczną w kaplicy, został Piotr Tymosiewicz.

Ks. Andrzej: - Wpadł mi w oko pobożny maturzysta parceuskiego liceum, bardzo uzdolniony muzycznie. Kiedy mu zaproponowałem funkcję organisty, trochę z duszą na ramieniu, bo chłopak miał zaledwie 19 lat, zgodził się z radością. I ofiarnie pracował do czasu pójścia do Seminarium w Siedlcach. Cieszę się, że być może: dzięki mojej propozycji wybrał stan kapłański...

Od 1 października 2000 roku funkcję organisty sprawuje Paweł Dymceki z Łukowa. Pierwszym kościelnym był Andrzej Albański, teraz tę funkcję sprawuje dodatkowo organista.

22 czerwca 2000 r. ulicami Jana Pawła II, Kolejową, Harcerską i Polną przeszła pierwsza w historii - parafii procesja Bożego Ciała. Uczestniczyły w niej rzesze wiernych. 4 września ubr. odbyły się zaś pierwsze parafialne dożynki. W listopadzie ur. powstał pierwszy chór parafialny, zorganizowany i prowadzony przez organistę. Pierwszy koncert chóru miał miejsce 24 grudnia ubr., na pierwszej parafialnej pasterce w kaplicy. Wierni zapamiętali nowy obyczaj - oto kapłani weszli w tłum wiernych i przełamali się z nimi opłatkiem, jak w rodzinie.

Odnajmujemy jeszcze dwa fakty z ubiegłego roku - pierwszy chrzest w kaplicy w dniu 11 czerwca Sebastian Mazurek, syn Izabeli i Zbigniewa i pierwszy związek małżeński zawarty przed ołtarzem w kaplicy - Beata Lisowska z Parczewa i Robert Mickiewicz z Rudna - w dniu 8 lipca ubr.

Nowa parafia w Parczewie

O tym, że w Parczewie potrzebny jest nowy kościół, mówilo się od początku lat dziewięćdziesiątych, kiedy to w południowo-wschodniej części miasta powstało nowe osiedle spółdzielcze, nazwane - „Polna”, od ulicy, przy której stanęły pierwsze bloki. Nie było jeszcze parceuskiej obwodnicy, do centrum miasta i parafialnego kościoła pw. Św. Jana Chrzciciela szło się właśnie ul. Polną, potem Kolejową, Warszawską i Kościelną. Prawie wyprawa, a dla ludzi starszych czy matek z małymi dziećmi - wy-

prawa uciążliwa. Proboszcz od św. Jana Chrzciciela, ks. Infułat Marczyk to rozumiał i wielce pomógł w działaniach poprzedzających powołanie nowej placówki duszpasterskiej w Parczewie. 15 lipca 1997 r. na plebani przy ul. Kościelnej zjawił się nowy kapłan. Ks. Andrzej Biernat otrzymał od Ks. Biskupa Jana Wiktora Nowaka dekret mianujący go wikariuszem w parafii pw. Św. Jana Chrzciciela ze specjalnym poleceniem - poczynienia przygotowań do utworzenia nowej parafii w Parczewie.

pw. Opatrzności Bożej

Wizualizacja powstającej świątyni.

A także fakt przybycia do parafii księży wikariuszów. Początkowo - w okresie wakacji 2000 - ks. Andrzejowi pomagali neoprezbiterzy ks. Adam Józefaciuk i ks. Tomasz Lubaszenko, a od 22 sierpnia ur. wikariusz ks. Marek Uzdowski i ks. Piotr Woźniak. Od 7 lipca 2001 r. są nimi ks. Dariusz Ostalowski z parafii św. Anny w Białej Podl. i ks. Marek Wasilowski z parafii w Sobolewie.

Wydarzenia roku 2001 otworzyła pierwszą oficjalną wizytą ks. Biskupa Henryka Tomasika, który dokonał poświęcenia obrazu MB Częstochowskiej w ołtarzu głównym kaplicy. Dwa tygodnie później odwiedził kaplicę ks. Biskup Senior Jan Mazur. W nocy z 14 na 15 kwietnia 2001 r. zorganizowano obchody Wielkiej Nocy, pierwsze obchody w nowej parafii. I od razu jakie inne. Najpierw o godz. 22 odbyła się liturgia połączona z poświęceniem ognia, a potem - w nocy - Msza Rezurekcyjna z procesją wokół świątyni. 20 maja br. 104 dzieci przystąpiło do pierwszej w historii parafii i swoim życiu Komunii św. A niemal w miesiąc później miała miejsce pierwsza msza prymicyjna w kaplicy, którą odprawił diakon Paweł Kindracki. Zaś 2 sierpnia 2001 r. wyruszyła pierwsza w historii parafii pielgrzymka do Częstochowy, by przed ołtarzem Pani Jasnogórskiej prosić Ją m.in. o pomoc w budowie kościoła parafialnego.

Budowa ta została zainaugurowana 26 sierpnia, w uroczystość właśnie MB Częstochowskiej ceremonią poświęcenia placu budowy kościoła i Mszę św. celebrował ks. Biskup Henryk Tomasik w asyście dziekana parceuskiego ks. Pralata Tadeusza Lewczuka i ok.40 kapłanów z całej diecezji siedleckiej, oraz ks. pralata Bogdana Sewerynika - wikariusza generalnego Administratury Moskiewskiej.

Projekt nowego kościoła parceuskiego pw. Opatrzności Bożej opracował inż. arch. Michał Bałasz z Białegostoku.

- Idea naszego kościoła - objaśnia ks. Andrzej - została zaczerpnięta z projektu Świątyni Opatrzności Bożej proj. Franciszka Kamzecera z 1791 roku, która miała stanąć w Warszawie, dostosowanego do potrzeb naszej parafii. Świątynia, zbudowana na planie krzyża greckiego, będzie miała wymiary 41 x 47 m. z portykiem oraz wysokość do krzyża na kopule - 47 m. Pod prezbiterium przewidziano podpiwniczenie z przeznaczeniem na kaplicę przedpogrzebową. Kościół będzie „klasyczny” w swego bryle, po prostu piękny. Zgodnie zresztą z życzeniem wiernych.

Tempo budowy jest niesamowite. Widać jak ludzie czekali na ten kościół, jak ludziom był on tutaj potrzebny - komentuje ks. Andrzej. 1 września br. rozpoczęła pracę pierwsza koparka na budowie: z firmy Mariana Chwedonuka z Międzyrzecza Podl. 13 września wytyczono zarys fundamentów, 21 września rozpoczęto wylewanie ław fundamentowych, a w listopadzie, tuż przed mrozami, zakończono stan zerowy świątyni. Wylano ponad 260 ton cementu!

- Towarzyszy tej budowie wielkie zaangażowanie wiernych i życzliwość okolicznych firm. Codziennie na budowie kościoła pracowało 20-40 osób. Przyjeżdżali rolnicy z ciągnikami z okolicznych wsi, dojechała nawet Augustówka - wieś, w której średnia wieku sięga 70 lat. Marian Ściuba z Glinnego Stoku przepracował w ciągu 2 miesięcy budowy kościoła aż 28 dni. Wierni, którzy sami nie mogą świadczyć pracy, podnajmują robotników, którzy pracują za nich. Czynią to bez przymusu - mówi ks. Andrzej. Przez te 2 miesiące budowy odczuwaliśmy codziennie pomoc Pana Boga, bo mieliśmy wspaniałą pogodę w dzień, a padało tylko w nocy. Jest nadzieja, że przy pomocy wiernych, a także, tych niewielkich zakładów pracy, szybko postawimy nasz kościół...

Czego ks. Andrzejowi i parafianom od Opatrzności Bożej wypada tylko życzyć.

Parafia pw. Opatrzności Bożej ma 6 tys. wiernych mieszkających w pld.-zach. części starej parafii parceuskiej pw. św. Jana Chrzciciela, obejmującej ul. Wojska Polskiego, rzeką do ul. Lubartowskiej i torami w stronę Milanowa a stąd wsie: Cichostów, Żminne, Glinny Stok, Królewski Dwór, Koczergi, Brudno Milków, Komarne, Laski i Pohulanka.

Parafia ma kaplicę dojazdową pw. Błogosławionego Ojca Honorata w Augustówce.

Proboszcz ks. Andrzej Biernat pochodzi z parafii Węgrów (ob. Diecezja Drohiczyńska). Po święceniach w katedrze siedleckiej 24 czerwca 1989 r. rozpoczął pracę duszpasterską jako wikariusz parafii św. Stanisława BM. w Zbuczynie. W 1991 roku został dyrektorem d/s ekonomicznych Seminarium Duchownego Siedleckiego z siedzibą w Opolu k. Igań. 15 lipca 1997 r. został skierowany przez ordynariusza diecezji siedleckiej do pracy w Parczewie, jako wikariusz w parafii pw. św. Jana Chrzciciela z zadaniem zorganizowania nowej parafii parceuskiej. Od 17 marca 2000 r. jest proboszczem parafii pw. Opatrzności Bożej w Parczewie, drugiej parafii w mieście.

dokończenie ze str. 5

W bieżącym roku przygotowaliśmy podkłady geodezyjne pod realizację sieci wodociągowej do wszystkich sołectw w gminie i wykonaliśmy projekt techniczny I etapu wodociągowania gminy.

Drugą dziedziną życia gminy wymagającą pilnych działań i przede wszystkim pieniędzy, jest oświata. Brakuje nam sal gimnastycznych w gimnazjum i szkołach podstawowych. Udało się w bieżącym roku zakończyć inwestycję w Szkole Podstawowej w Dawidach, która wzbogaciła się o salę gimnastyczną oraz rozpocząć budowę sali gimnastycznej w Jabloniu /wykonano fundamenty/. Z kolei niezbędne prace remontowe wykonaliśmy we wszystkich 5 szkołach podstawowych gminy. Pomogli nam w tych pracach rodzice.

W ogóle większość prac remontowych w sołectwach jest możliwa do zrealizowania dzięki zaangażowaniu społeczeństwa. Dotyczy to szczególnie remontów dróg, remiz strażackich i szkół.

Za pieniądze z budżetu gminy zrealizowaliśmy poważną inwestycję drogową w gminie - położyliśmy dywanik asfaltowy na drodze o długości 0,8 km w miejscowości Kolano.

Jan Krępski

wójt gminy Milanów

Rok 2001 obfitował w naszej gminie w ważne dla społeczeństwa przedsięwzięcia i inwestycje. Zakończyliśmy m.in. trwającą od 1994 roku inwestycję w Radczu - budowę Szkoły Podstawowej. W lutym 2001 roku przekazany został dzieciom z klas I-III budynek o 5 izbach lekcyjnych, z zastępczą salą gimnastyczną, kuchnią i stołówką. Inwestycja ta pozwoliła jednocześnie rozbudować strażnicę miejscowej OSP o 2 sale i przekazać KGW pomieszczenia na magiel. Na zakończenie tej długoletniej budowy Rada Gminy przeznaczyła z tegorocznego budżetu 102 tys. zł. (plus kredyt - łącznie 180 tys. zł.).

Blisko 70 tys. zł kosztowała budowa drogi w Kopinie o długości 501 m. Ponad 60 tys. zł wydaliśmy z budżetu gminy na zakup samochodu pożarniczego „Lublin 3” dla OSP w Milanowie.

W stolicy gminy uczestniczyliśmy w modernizacji dróg powiatowych - ulic Spółdzielczej i H. Konopniczej. Starostwo Powiatowe zakupiło materiały, a gmina wykonała łącznie 480 mb chodnika przy tych ulicach. W podobny sposób rozpoczęliśmy przygotowywanie siłowni w Milanowie, ulokowanej w obiekcie handlowym GS, przejętym za zadłużenia. W bieżącym roku budynek otrzymał nowy dach, utwardziliśmy także teren wokół obiektu. Część sprzętu do siłowni kupiło Starostwo, gmina zaś wykonuje modernizację obiektu. Siłownia rozpocznie działalność w 2002 roku i będzie na pewno ciekawą propozycją spędzania wolnego czasu przez młodzież. W budynku, którego gospodarzem będzie Gminny Ośrodek Kultury, znajdzie pomieszczenie także „Poradnia AA” (antyalkoholowa).

Ciekawym przedsięwzięciem realizowanym w bieżącym roku była także budowa ogrodu

botanicznego. Przeprowadzona została modernizacja stadionu LKS Milanów z wymianą nawierzchni bieżni, remontem ławek i modernizacją pawilonu. Przygotowaliśmy projekt rozbudowy strażnicy OSP w Milanowie, którą rozpoczniemy w 2002 r. Wykonaliśmy też częściowe remonty remiz w Rudnie II i III oraz w Kopinie. W ogóle bieżący rok upłynął nam pod znakiem działań związanych z naszą reprezentacyjną jednostką OSP w Milanowie. Najpierw mieliśmy w maju sparing kadry Polski przed wyjazdem na olimpiadę strażacką w Kuopio (Finlandia), potem w lipcu nasze dwie drużyny zdobyły srebrne medale na tej olimpiadzie i wreszcie we wrześniu obchodziliśmy uroczyste 95-lecie OSP w Milanowie.

Wiesław Nowak

Wójt gminy Podedwórze

Jesteśmy małą gminą, liczącą zaledwie 2,2 tys. mieszkańców. To oczywiście rzutuje i na wielkość budżetu gminy i na wielkość subwencji otrzymywanych z zewnątrz. Nie był to łatwy rok dla gminy, ale z tym większą satysfakcją mogę poinformować czytelników „Ziemi Parczewskiej”, że zakończyliśmy wodociągowanie całej gminy. Wszystkie 13 miejscowości mają już dostęp do sieci wodociągowej. Dzięki wybudowaniu w 2001 roku 11,9 km sieci oraz 1,8 km przyłączy we wsiach Grabówka, Mosty i Nowe Mosty, zamknęliśmy w życiu gminy piękny rozdział. Mamy dziś 60 km sieci głównej i 15,8 km przyłączy do 534 gospodarstw w gminie. Poprawa warunków życia mieszkańców gminy jest dzięki temu oczywista.

Wiele uwagi i pieniędzy poświęciliśmy w bieżącym roku także oświacie. Po likwidacji filii w Grabówce z dniem 1.09.2001 r. - Szkoła Podstawowa w Podedwórze pozostała jedyną placówką oświatową tego szczebla w gminie. Uczy się w niej 168 uczniów, a w gimnazjum - 110. Dysponujemy autobusem szkolnym, który dowozi dzieci z pozostałych 12 wsi gminy do placówki w Podedwórze. W przyszłym roku zechcemy dobudować do remizy OSP w Podedwórze garaż dla tego autobusu. Przeprowadziliśmy częściową modernizację budynku szkolnego, polegającą na wymianie okien. Przedszkole mieszczące się dotąd w drewnianym, zimnym budynku GS, przenieśliśmy do budynku szkolnego, adaptując dla potrzeb 32 przedszkolaków nie wykorzystywane pomieszczenia.

Z innych przedsięwzięć inwestycyjnych na uwagę zasługuje budowa remizy OSP w Rusłach. W bieżącym roku prowadzono w nim prace wykończeniowe, a w przyszłym roku oddamy go do użytku.

Częściowy remont przeszła remiza w Podedwórze, wykonywany głównie siłami strażaków. Jednostka OSP w Podedwórze została zaliczona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego i wzbogaciła się o nowy samochód strażacki „Lublin 3”, zakupiony także ze środków gminy. Nasi strażacy brali udział w akcji powodziowej, a mieszkańcy gminy uczestniczyli w zbiórce darów rzeczowych oraz pieniędzy dla powodzian.

Gminę Podedwórze rozslawia od kilku lat zespół ludowy „Wrzeciono”. W tym roku zespół wystąpił na Ogólnopolskim Sejmiku Teatrów Wsi

Polskiej w Tarnogrodzie, jako jeden z najlepszych 12 teatrów w Polsce. Członkowie zespołu zorganizowali dla mieszkańców gminy „Karnawał na ludowo” oraz „Powitanie lata”. Teatr „Asy” działający w gimnazjum otrzymał zaś nominację do najciekawszych widowisk teatralnych dla dzieci woj. lubelskiego.

Kultywowaniem tradycji ludowych i upowszechnianiem kultury na wsi zajmują się dwa zarejestrowane w bieżącym roku stowarzyszenia: Stowarzyszenie na Rzecz Aktywizacji Mieszkańców Polesia Lubelskiego, pod którego patronatem działa obecnie „Wrzeciono” i Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania i Rozwoju Wsi Lubelskiej z siedzibą w Zaliszczu, które otrzymało do swojej dyspozycji budynek poszkolny w tej miejscowości. Piękną imprezą gminną był 2-dniowy festyn „Dni Podedwórze” odbyły się też dwukrotnie zawody strzeleckie o puchar wójta gminy.

Stanisław Chojak

Wójt gminy Siemień

Mijający rok nie był zbyt pomyślny dla inwestycji gminnych. A to z powodu konieczności dofinansowania szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego z budżetu gminy kwotą ponad 900 tys. zł. oraz braku „dostępu” do środków pomocowych z Banku Światowego.

Mimo to zdołaliśmy wybudować kolektor sanitarny długości 3620 m, do którego przyłączono 47 gospodarstw domowych w Kol. Miłków. Wartość tej inwestycji wyniosła ponad 0,5 mln zł. Otrzymaliśmy na nią dotację z UW w Lublinie w wysokości 140 tys. zł. Korzystając z dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Europejskiej Fundacji Rozwoju Wsi Polskiej zakupiliśmy 11 kontenerów na odpady stałe, które rozstawiliśmy we wsiach gminy. Dzięki dotacji z WFOŚiOW zakupiliśmy samochód strażacki „Lublin 3” dla OSP w Działyniu. W 2000 roku wykonano remont ok. 25 km dróg polnych w miejscowościach: Augustówka, Glinny Stok, Żminne, Wólka Siemieniaka Wierchowiny Stare i Siemień. W miejscowości Nadzieja wyremontowano przepusty oraz niwelację drogi. Na 150-metrowym odcinku drogi gminnej w Żminnem został położony dywanik asfaltowy. Na remont dróg dojazdowych do miejscowości gminy dostarczono 840 ton żużlu.

Sporo działań gmina wykonała na rzecz oświaty. W gimnazjum w Siemieniu wyremontowany został dach, a dla potrzeb tej szkoły i całego Zespołu Placówek Oświatowych w Siemieniu adaptowano część korytarzy na sale dydaktyczne. Z kolei pomieszczenia po byłej kotłowni i składzie opału zostały adaptowane na szatnię, świetlicę i bibliotekę. Dzięki wsparciu z budżetu wojewódzkiego wszystkie dzieci uczące się w szkołach gminy otrzymały - z inicjatywy posła na Sejm poprzedniej kadencji Józefa Bergera i dyrektora Placówki Zamiejscowej Kuratorium Oświaty w Białej Podl. Teresy Grodeckiej - światełka odbłaskowe w postaci opasek. Poprawę bezpieczeństwa na drogach i zmniejszenie kosztów oświetlenia powinna przynieść wymiana lamp żarowych na sodowe w Gródku Szlacheckim, Siemieniu i Miłkowie.

Na stale wszedł do kalendarza imprez kulturalnych organizowany w lipcu festyn sportowo-rekreacyjny pt.: „Dni Siemienia”. Z atrakcji wesołego miasteczka, występów artystów, bezpłatnej zabawy, skorzystało kilka tysięcy osób. GOK w Siemieniu wspólnie z radami soleckimi i radnymi zorganizował festyny w Glinnym Stoku, Gródku Szlacheckim i Nadziei. Siemień był także gospodarzem podsumowania konkursu ekologicznego na szczeblu powiatu, zorganizowanym 7 listopada br. w świetlicy OSP, przy współudziale GOK i GBP.

Mieszkańcy naszej gminy wsparli powodzian, przekazując poszkodowanym 50,5 t. zbóż oraz 4,5 tys. zł. W miejscowości Tulniki powstaje - w budynku po byłej szkole, wydzierżawionym osobie prywatnej - zakład opiekuńczo-leczniczy, który rozpocznie działalność z dniem 1 stycznia 2002 roku.

Zygmunt Babkiewicz wójt gminy Sosnowica

Kończący się rok obfitował w inwestycje gminne w sferach: infrastruktura komunalna, oświata i drogi.

W oświacie najważniejszym zadaniem realizowanym przez gminę, jest rozbudowa szkoły podstawowej w Sosnowicy o skrzydło, przeznaczone dla gimnazjum. Przeprowadziliśmy także remont szkoły w Zienkach, poprzez adaptację na jej potrzeby budynku biurowego.

Z inwestycji komunalnych najważniejszymi zadaniami były: zakończenie modernizacji ujęcia wody w Turnie, rozpoczęcie budowy sieci wodociągowej w miejscowości Sosnowica-Libiszów oraz rozpoczęcie budowy oczyszczalni ścieków typu Blocker dla osiedla popegeerowskiego w Turnie wraz z siecią kanalizacyjną i przykanalikami.

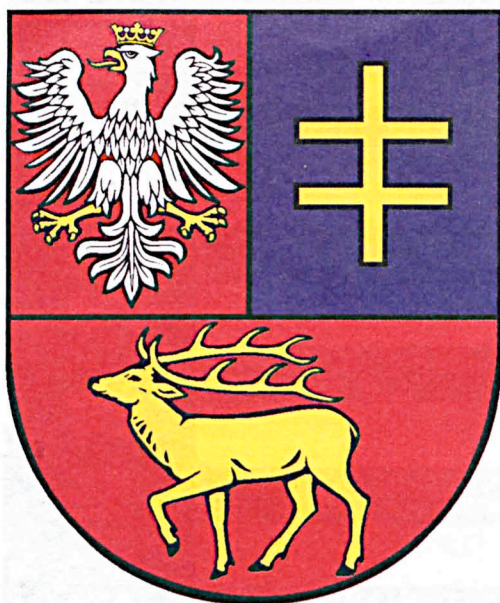
Z inwestycji drogowych wymienię położenie dywanika asfaltowego na drodze w miejscowości Zienki o długości 500 m., wykonanie chodnika z kostki brukowej o długości 100 m przy ul. Wojska Polskiego i parkingu z kostki brukowej przy kościele w Sosnowicy oraz remont drogi gruntowej Pieszowola-Lipniak.

Ze środków gminnych sfinansowaliśmy także wyposażenie naszych strażaków w sprzęt gaśniczy, odzież ochronną i sprzęt łączności. Strażacy z OSP w Sosnowicy mogli zobaczyć na własne oczy, jaką tragedią jest powódź i udzielić pomocy ludziom na terenach nadwiślańskich ogarniętych „wielką wodą”. Przez 36 godzin walczyli z powodzią w powiecie Opole Lubelskie. W gminnych zawodach strażackich, w których uczestniczyły jednostki z gmin: Podedwórze, Jabłoń, Milanów i Sosnowica, nasi strażacy zajęli II miejsce.

Istotnym elementem życia gminy jest kultura. Sosnowica była gospodarzem konkursu ekologicznego, który odbył się w Gminnej Bibliotece Publicznej. Prezentująca się wówczas nasza młodzież ze sztuką teatralną „Kościuszko w Sosnowicy” zrobiła takie wrażenie, że została zaproszona na Powiatowy Przegląd Teatralny, na którym otrzymała w nagrodę zaproszenie na ośmiodniowe warsztaty teatralne. Gmina uczestniczyła w Parczewskiej Jesieni Kulturalnej zajmując na niej III miejsce.

1.	Powiatowy Przegląd Koled, Pastorałek i zwyczajów ludowych okresu Bożego Narodzenia
	05.01.2002 r. Paszenki - GOK 06.01.2002 r. Parczew - sala konferencyjna Starostwa Powiatowego
2.	„Nasza Mała Ojczyzna” powiatowy konkurs wiedzy o Ziemi Parczewskiej
	Luty - wrzesień 2002 r. Parczew
3.	III Powiatowy Przegląd Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych eliminacje do konkursu wojewódzkiego
	14.03. 2002 r. Osiedlowy DK Parczew
4.	XLVII Ogólnopolski Konkurs Recytatorski eliminacje powiatowe
	09.04. 2002 r. PBP-CK Parczew
5.	Mięzypowiatowy Przegląd Teatrów Wiejskich pow. parczewski i radzyński - eliminacje do Sejmiku Międzywojewódzkiego
	28.04. 2002 r. GOK Paszenki
6.	III Powiatowy Konkurs Recytatorski dla Dzieci i Młodzieży eliminacje do XXI Małego Konkursu Wojewódzkiego
	15.05. 2002 r. GOK Siemień
7.	„Dni Parczewa”
	18-19 maj 2002 r. Parczew Stadion MOSiR
8.	„Dni Sosnowicy”
	Maj 2002 r. Sosnowica
9.	VIII Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej „Białe 2002” eliminacje powiatowe
	23.05.2002 r. GOK Milanów
10.	„Dni Miejscowości” Gminy Siemień festyny rekreacyjno-kulturalne
	Maj-wrzesień 2002 r. gmina Siemień
11.	VII Ogólnopolski Złot Kapel Podwórkowych
	22-23.06.2002 r. Parczew Stadion MOSiR
12.	„Dni Jabłoni” festyn kulturalno-rekreacyjny
	Czerwiec 2002 r. Jabłoń stadion
13.	„Powitanie Lata”
	Czerwiec 2002 r Podedwórze
14.	Plener Rzeźbiarski Twórców Ludowych Lubelszczyzny
	01-15.07.2002 r. Jabłoń
15.	Festyn Radia Lublin i Urzędu Miejskiego w Parczewie
	20.07.2002 r. Parczew Stadion MOSiR
16.	„Lato z folklorem” gminy Milanów
	26-28.07.2002 r. Milanów
17.	„Dni Gminy Podedwórze”
	Lipiec 2002 r. Podedwórze
18.	„Dni Siemienia” blok konkursowy
	Lipiec 2002 r. Siemień
19.	„Dożynki Powiatowe”
	07.09.2002 r. Milanów
20.	Parczewska Jesień Kulturalna
	14-15.09.2002 r. Parczew Stadion MOSiR
21.	Dożynki gminne
	Wrzesień 2002 r. Jabłoń
22.	VI Jesienny Konkurs Recytatorski eliminacje powiatowe
	Październik 2002 r. GOK Dębowa Kłoda

ZNAKI ZIEMSKIE POWIATU PARCZEWSKIEGO

Powstanie powiatu parczewskiego w 1999 roku spowodowało potrzebę przyjęcia przez samorząd powiatowy herbu i flagi powiatu, stanowiących jego znaki identyfikacyjne. Zgodnie z założeniami Centrum Heraldyki Polskiej w Warszawie herb powiatu ma nawiązywać do tradycji i historii tych ziem. Powinien także nawiązywać do historycznego herbu danej ziemi, a także do godła stolicy powiatu.

Rada Powiatu w Parczewie swoją uchwałą z dnia 31.05.2000 r. przyjęła następujące znaki heraldyczne:

Herb o następujących symbolach - na tarczy trójdzielnej (w kształcie odwróconej litery T) w polu prawym górnym czerwonym orzeł biały jagielloński, w polu lewym górnym błę-

kitnym krzyż podwójny złoty, w polu dolnym czerwonym kroczący w prawo jeleni złoty. Górna część herbu nawiązuje do Horodła i unii horodelskiej z 1413 r., w efekcie której Parczew stał się w XV i XVI wieku miejscem zjazdów polsko-litewskich. W polu dolnym jest nawiązanie do historycznego herbu Parczewa.

Flaga powiatu jest biała z szerokimi czerwonymi pionowymi pasami i herbem powiatu pośrodku. Nawiązuje ona do barw narodowych i znaczenia Parczewa w czasach jagiellońskich.

Przyjęte znaki ziemskie były jednymi z pierwszych w województwie lubelskim i stanowią dziś symbol i chlubę powiatu.

Opracował: Jan Najś

Stare pastorałki regionu parczewskiego

Nie będziemy się żałować

Nie będziecie się żałować
Żeśmy przyszli kołędować
Nasz gospodarz przy honorze
Nie karze nam stać na dworze

Do mieszkania nas zaprosił
Szkłanką wino na stół nosił
Gospodyni przy swej minie
Coś tam smaży przy kominie

Pieczeń smaży, wódlkę pali
Może byćcie nam co dali
Talerz masła na zakąskę
Pare serów, kielbas wiązke.

Ażebyście długo żyli
Zdrowe byli i jeszcze raz nas zaprosili.

Wesołych świąt

Wesołych świąt życzymy wam
U wielkich miast u chatkach bram
I wam w salonach wygodnych jasnych
I wam w izdebkach wilgotnych ciasnych.

I wam co w trudzie pędzicie życie
Wam co za krajem srodzko tęsknicie
Wszystkim wam ślemy szczerze życzenia
Niech Bóg w radości smutkowi przemienia.

Niech się rozjaśnią zbolale czoła
Gdy huczne Gloria zabrzmi do koła

PARSTER

Spółka z o.o.

CENTRALA
Parczew, ul. Mickiewicza 32
tel./fax (083) 355 14 90

ZARZĄD
Parczew, Plac Wolności 1
tel./fax (083) 355 14 97

Wykonuje:

- sieci kanalizacji grawitacyjnej i ciśnieniowej
- oczyszczalnie ścieków
- składowiska odpadów komunalnych
- ujęcia wody, stacje i sieci wodociągowe
- roboty ziemne, zbiorniki retencyjne

10-letnie doświadczenie w branży

* Zespołowa nagroda Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi za opracowanie technologii wykonywania i eksploatacji systemów kanalizacji ciśnieniowej.

AGROSMEL

Spółka z o.o.

MIŁKÓW

- ➔ gospodarstwo ekologiczne
- ➔ melioracje użytków rolnych
- ➔ konserwacja urządzeń melioracyjnych
- 👍 AGROTURYSTYKA

CENTRALA
Miłków, gmina Siemień
tel./fax (083) 355 14 98

MEDICUM

Spółka z o.o.

Przychodnie Lekarza Rodzinnego
Gabinety stomatologiczne
Poradnie specjalistyczne

Parczew, ul. Strażacka 11A. (83) 355 07 57
Lublin, ul. Tumidajskiego 2, (81) 444 79 01

CENTRUM MEDYCZNE, APTEKA

Lublin, ul. Mickiewicza 2, (81) 749 86 36
tel./fax (81) 744 55 16

Gabinet stomatologiczny

w Suchowoli. (83) 311 58 25

Więcej informacji
www.parster.pl

Kontakt
parster@parster.pl

PARSTER MEDICAL

Spółka z o.o.
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

**Przychodnie Lekarza Rodzinnego
Gabinety stomatologiczne**

Sosnowica, ul. Wyzwolenia 1 (82) 591 21 18

Wryki k/Włodawy (82) 591 30 09

Łęczna, ul. Staszica 19 (81) 752 30 90

Lublin, ul. Kiepury 5A (81) 441 94 64

Powierz nam swoje problemy

*Z okazji świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku 2002
NAJLEPSZE ŻYCZENIA
składają właściciele, zarządy i pracownicy spółek
PARSTER, AGROSMEL, MEDICUM ; PARSTER MEDICAL*